

NORGES VASSDRAGS- OG
ENERGIDIREKTORAT (NVE) PERSONAL- OG
ORGANISASJONSSEKSJONEN
Postboks 5091 MAJORSTUA
0301 OSLO

Deres ref:
Vår ref: 2024/089538
Dato: 10.07.2024
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Høringsuttalelse saksnummer 201836351 - Sarp 2 kraftverk i Sarpsborg kommune

Viser til høring av søknad om konsesjon datert 19. april 2024.

Bakgrunn

NVE har mottatt en søknad fra Hafslund Produksjon AS og Sarpsborg Limited om tillatelse til bygging av Sarp 2 kraftverk i Sarpsborg kommune. Gjennom høringen ønsker dere å få begrunnede synspunkter på de omsøkte planene.

Reglene som gjelder

Fisk er omfattet av dyrevelferdsloven. Det framgår av lovens § 2, § 3 og § 15.

De som bygger og eier vannkraftanlegg, har plikt til å vurdere om anlegget innebærer fare for at fisk blir skadet og drept. Dersom det er slik fare, har utbyggeren og eieren plikt til å vurdere om belastningene for fisken er «unødige» etter dyrevelferdsloven § 3, og hvilke tiltak som er mulige for å utelukke eller redusere belastningene.

Dersom utbyggeren eller eieren gjør det som er mulig innen rimelighetens grenser for å beskytte fisken, vil resterende belastninger neppe regnes å være «unødige». Samfunnsnyttan av kraftanlegget vil da oppveie belastningene for fisken. Det er denne beskyttelsesplikten i § 3 som i hovedsak kommer til anvendelse, men hva som er nødvendig av tiltak må også ses i lys av lovens § 15.

Hovedkontorets vurdering er at Dyrevelferdslovens bestemmelser gjelder for alle ville dyr, og følgelig også for villfisk i vassdragene.

Vurdering

Det er mange fisk som vil utsettes for langvarige påkjenninger før de dør eller dør som en direkte følge av at de fanges inne i turbinen og kvernes levende. De påkjenninger og belastninger den enkelte fisk påføres som følge av at den svømmer inn i vannkraftturbiner, anses å være i strid med dyrevelferdslovens bestemmelser. Dette, forutsatt at belastningene er "unødige".

I februar 2017 utarbeidet SINTEF en rapport om *Sikker toveis fiskevandring forbi vannkraftverk. Kunnskapsoppdatering og mønsterpraksis*. Det er mulig å få til gode løsninger som gjør at fisk og andre akvatiske dyr ikke påføres skader eller blir levende kvernet. Dette er løsninger som samtidig muliggjør kraftproduksjon.

Mattilsynet mener at dersom fisk/ål kun kan passere et kraftverk gjennom turbiner, eller blir tvunget til å passere igjennom turbinene, er dette brudd på dyrevelferdsloven.

Konklusjon

Vi mener at hensynet til dyrevelferden skal vektlegges og at det treffes tiltak for å forhindre at fisk i vassdraget skades eller dør.

Kraftuttbygger må sørge for trygg nedvanding og oppvandring av villfisk. Det må etableres en trygg passasje utenom turbinene. Trygge løsninger for å sikre anadrom og katadrom fiskevandring forbi kraftverk, har i en årrekke blitt ansett som tilgjengelig teknologi.

Med hilsen

Jorunn Aasgaard Grini
Avdelingssjef

Sandra Ledang
Seniorinspektør

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*